

Examen VWO

2023

tijdvak 1
dinsdag 30 mei
13.30 - 16.00 uur

Spaans

Bij dit examen horen een bijlage en een antwoordblad.

Beantwoord alle vragen op het antwoordblad.

Dit examen bestaat uit 40 vragen.

Voor dit examen zijn maximaal 48 punten te behalen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Geef niet meer antwoorden (zinnen, redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld één zin wordt gevraagd en je antwoordt met meer dan één zin, dan wordt alleen de eerste zin in de beoordeling meegeteld.

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Spaans antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1

- 1p 1 ¿Qué señala el autor de esta Carta a la Directora?
- A la actitud negativa hacia los turistas en su pueblo
  - B la despoblación del campo español
  - C la falta de empatía de la gente urbana
  - D la vida cómoda en las ciudades españolas

Tekst 2

- 1p 2 Lee el párrafo 1.
¿Qué se sabe de Rexburg?
En Rexburg
- A hay una campaña publicitaria para que la gente camine más.
  - B los automovilistas han causado muchos choques con peatones.
  - C los jóvenes han inventado el nuevo fenómeno *twalking*.
  - D ya no está permitido caminar por la calle chequeando el móvil.
- 1p 3 Lee el párrafo 2.
¿Cuál es la función de las líneas 12-20 (“Ahora ... todos.”)?
- A motivar lo dicho en la frase anterior (“A veces la regla libera.”)
  - B negar lo dicho en la frase anterior (“A veces la regla libera.”)
  - C poner en duda lo dicho en la frase anterior (“A veces la regla libera.”)
  - D sacar una conclusión de lo dicho en la frase anterior (“A veces la regla libera.”)
- 2p 4 Lees alinea 3.
“Hemos permitido que nos encierren” (regel 21).
Welke **drie** technologische ontwikkelingen hebben hiervoor gezorgd volgens de auteur?
- 1p 5 Lee el párrafo 4.
¿Qué contiene este párrafo?
- A una advertencia
  - B una broma
  - C una queja
  - D una recomendación

Tekst 3

Lees alinea 1.

- 1p 6 Waaruit blijkt dat López Marra een grote liefde voor de zee heeft?

Lee el párrafo 2.

- 1p 7 ¿Qué palabra falta en la línea 9?

A descubrirlos
B ignorarlos
C imaginarlos
D reciclarlos

- 1p 8 ¿Qué explica López Marra en el párrafo 2?

Explica por qué

A ni siquiera durante su preparación para los Juegos Olímpicos dejó de limpiar el mar.
B para él mantener limpio el mar es igual de importante que ganar los Juegos Olímpicos.
C su inquietud sobre la condición del mar a veces afecta su concentración.
D ya desde niño dedica parte de su tiempo a sacar el plástico del mar.

Lee el párrafo 3.

- 1p 9 ¿Qué se sabe de López Marra por este párrafo?

A Al vivir cerca del mar siempre ha sido amante de los deportes acuáticos.
B El fracaso de su hermana le ha inspirado a ser un profesional de vela.
C La vela se introdujo en su vida con retraso pero con pasión inmediata.
D Su éxito como regatista olímpico contribuyó al ecoturismo acuático de su pueblo.

Lee el párrafo 4.

- 1p 10 ¿Qué se puede poner delante de “cuando” (línea 30)?

A Aunque,
B Es que
C Ni siquiera

- 1p 11 ¿Qué característica de López Marra se deduce de las líneas 33-38 (“A diferencia de ... objetivos.”)?

A arrogancia
B egoísmo
C perseverancia
D prudencia

Lee el párrafo 5.

- 1p 12 ¿A qué se refiere “una preocupante realidad” (línea 41)?
- A a la contaminación medioambiental en Río de Janeiro
  - B a la falta de experiencia de López Marra y Botín
  - C a la mala condición del barco velero de López Marra y Botín
  - D a la presencia imponente de basura en el mar

Lee el párrafo 6.

- 1p 13 ¿Qué se sabe de López Marra por las líneas 47-54 (“Para ... cansa.”)?
- A Colabora con los productores de plásticos reciclables de Portosín.
  - B Está orgulloso de Portosín por su lucha por el medio ambiente.
  - C Le gustaría promocionar iniciativas medioambientales mundiales.
  - D Se ocupa del fomento de la educación medioambiental.
- 1p 14 ¿Qué sentimiento se desprende de las líneas 56-58 (““Es ... ya”.”)?
- A alivio
  - B ilusión
  - C incredulidad
  - D urgencia

Tekst 4

Lees de inleiding en alinea 1.

- 1p 15 Volgens een studie van de “Universitat Oberta de Catalunya” (regels 1-2) heeft het spelen van videospelletjes tijdens het opgroeien een positief effect.
Waarop heeft dit een positief effect?

Lees alinea 2.

- 2p 16 Geef van elk van de volgende beweringen aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea.
- 1 De videogame Super Mario 64 is eerder in verband gebracht met structurele wijzigingen in de hersenen.
  - 2 Alle deelnemers aan het onderzoek van de UOC ondergingen een behandeling met TMS.
  - 3 Dankzij een TMS scoorden deelnemers aan het onderzoek van de UOC beter bij de videogame Super Mario 64.
- Noteer ‘wel’ of ‘niet’ achter de nummers op het antwoordblad.

Lee el párrafo 3.

- 1p 17 ¿Cuál es la función de las líneas 27-29 (“Los ... antes.”)?
- A cuestionan la información en la frase anterior
  - B especifican la información en la frase anterior
  - C relativizan la información en la frase anterior
  - D sacan una conclusión de la información en la frase anterior

- Lee el párrafo 3.
- 1p 18 ¿Qué palabra(s) falta(n) en la línea 32?
A aunque
B de ahí que
C ya que
- 1p 19 ¿En qué tono termina este texto (“A ... videojuegos”, líneas 39-42)?
en un tono
A idealista
B irónico
C melancólico
D optimista

Tekst 5

- 3p 20 In dit interview zijn de vijf interviewvragen weggehaald. Zet ze op de juiste plaats terug door achter de nummers 1 tot en met 5 op het antwoordblad de juiste letter te schrijven.
Let op: er blijft één interviewvraag over!
- a ¿Cree que ser periodista ha marcado su forma de escribir?
  - b ¿De dónde saca la inspiración para sus personajes?
  - c ¿Es viable pensar en el éxito cuando se escribe?
  - d ¿Qué consejo le daría a alguien joven que quiera iniciarse con un plan de lectura?
  - e En su libro habla de la necesidad de vivir intensamente, ¿con qué se embriaga Rosa Montero?
  - f Otro de los grandes temas de sus libros es la inseguridad. ¿Puede explicarlo?

Tekst 6

- Lees alinea 1.
Deze alinea beschrijft een aantal zaken waar studenten tegenaan lopen bij het zoeken naar woonruimte in sommige Spaanse steden.
- 2p 21 Schrijf **twee** zaken op waar studenten tegenaan lopen.

- Lees de alinea's 2 en 3.
- 2p **22** Geef van elk van de volgende beweringen over de zoektocht van Claudia en haar huisgenote naar een appartement aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 Toen ze in juni op zoek gingen naar een appartement hadden ze nog volop keuze.
  - 2 Ze troffen zelfs appartementen aan waarbij een gat in het dak diende als afzuigkap.
  - 3 Voor appartementen met kapotte ramen werd 500 euro huur per maand gevraagd.
  - 4 Uiteindelijk vonden ze een geschikt appartement hoewel dat wel wat over hun budget heen ging.
- Noteer 'wel' of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

- Lee el párrafo 4.
- 1p **23** ¿Qué función tiene este párrafo?
- A Aplauda lo dicho en el párrafo anterior.
  - B Contradice lo dicho en el párrafo anterior.
  - C Ilustra lo dicho en el párrafo anterior.
  - D Relativiza lo dicho en el párrafo anterior.

- 1p **24** Lee el párrafo 5.
- ¿Qué palabras faltan en la línea 49?
- A a favor de
  - B además de
  - C en vez de

- 1p **25** ¿Qué palabra falta en la línea 55?
- A complicado
  - B necesario
  - C popular
  - D usual

Tekst 7

- 1p **26** Lee el párrafo 1.
- ¿Qué afirma el "estudio publicado por la Sociedad Geológica de Estados Unidos" (líneas 3-4)?
- A Aún no se sabe por qué los incas construyeron la ciudad de Machu Picchu en las montañas.
  - B La ciudad inca de Machu Picchu está en peligro de ser afectada por movimientos geológicos.
  - C Los incas construyeron la ciudad de Machu Picchu intencionalmente en un sitio bastante sorprendente.
  - D Los incas eligieron el sitio de construcción de la ciudad inca de Machu Picchu sin conocer bien la situación geográfica.

- 1p 27 ¿Qué hace el autor del texto en el párrafo 2?
A dar más información sobre la investigación de Menegat
B defender el método de trabajo de Menegat
C enseñar los fallos de la investigación de Menegat
D quitar importancia a la investigación de Menegat

- 1p 28 ¿Qué se sabe de Machu Picchu según el párrafo 3?
A Su desarrollo urbano se planificó en varias etapas.
B Su edificación urbana se adaptó a los alrededores.
C Su plano urbano era único en la región andina.

Lees alinea 4.

- 2p 29 Welke voordelen hadden de Inca's bij het bouwen van Machu Picchu vanwege de aanwezige breuklijnen?
Schrijf er **twee** op.

Lee el párrafo 4.

- 1p 30 ¿Por qué menciona el autor “una tarjeta de crédito” (línea 37)? para ilustrar
A el tamaño pequeño de las piedras en Machu Picchu
B la colocación meticulosa de las piedras en Machu Picchu
C la gran dureza de las piedras en Machu Picchu
D la poca variedad de las piedras en Machu Picchu

Lee el párrafo 5.

- 1p 31 ¿Qué observa el autor del texto en el último párrafo?
Observa que
A el imperio de los incas fue más grande de lo que se pensaba.
B otros científicos ya han probado que Menegat está equivocado.
C se presta poca atención a la situación estratégica de Machu Picchu.
D todavía falta mucho por descubrir en relación con Machu Picchu.

Tekst 8

Lee la introducción.

- 1p 32 ¿Qué se sabe por estas líneas?
A La mayoría de la gente utiliza de forma adecuada las redes sociales.
B Las redes sociales te dan consejos que te ayudan a encontrar trabajo.
C Los empleadores prefieren empleados que usen poco las redes sociales.
D Un solicitante debe tener en cuenta que las empresas consultan las redes sociales.

Lee el párrafo 1.

- 1p 33 ¿Qué se describe en este párrafo?
- A el aumento del uso de las redes sociales en los últimos años
  - B el modelo de ingresos de las redes sociales más populares
  - C la creciente actitud crítica ante los medios sociales
  - D las ventajas y desventajas del uso de las redes sociales

Lees de alinea's 2 en 3.

- 2p 34 Geef van elk van de volgende beweringen over het onderzoek van *InfoJobs* aan of deze wel of niet overeenkomt met de inhoud van deze alinea's.
- 1 *Infojobs* onderzocht in hoeverre de sociale media worden ingezet tijdens het selectieproces.
  - 2 Vooral de grote bedrijven blijken de sociale media van de eventuele toekomstige werknemers te checken voordat ze een contract bieden.
  - 3 Uit het onderzoek blijkt dat bedrijven werkgerelateerde sociale media, zoals LinkedIn, gebruiken om sollicitanten te werven.
  - 4 Uit het onderzoek blijkt dat er bedrijven zijn die sollicitanten vanwege hun gedrag op sociale media afwijzen.

Noteer 'wel of 'niet' achter de nummers op het antwoordblad.

Lee el párrafo 3.

- 1p 35 ¿Qué palabra falta en la línea 24?
- A consejos
  - B efectos
  - C motivos
  - D objetivos

Lees alinea 4.

Je bent op zoek naar een nieuwe baan en je hoopt dat interessante werkgevers je zullen vinden via de sociale media.

- 1p 36 Wordt in de tekst het advies gegeven om aanbevelingen door voormalige werkgevers op jouw sociale media te plaatsen?
Zo ja, schrijf het nummer van het advies op.
Zo nee, schrijf op 'nee'.

Tekst 9

Lees de ingezonden brief.

- 1p 37 Wat stelt de schrijver van deze ingezonden brief voor?

De schrijver van deze ingezonden brief, Luis Peraza Parga, gebruikt een metafoor voor de Paralympische Spelen.

- 1p 38 Citeer de metafoor uit de tekst **in het Spaans**.

Tekst 10

Lee la Carta al Director.

- 1p 39 ¿Qué sentimiento transmite el autor de esta Carta al Director?
- A alegría
  - B esperanza
  - C indiferencia
  - D indignación

Tekst 11

Lees eerst de opgave(n) voordat je naar de tekst gaat.

Je wilt voorkomen dat het eten in de koelkast bederft.

- 1p 40 Wordt in deze tekst een app genoemd die je hierbij kan helpen?
Zo ja, schrijf **de naam van de app** op.
Zo nee, schrijf op 'nee'.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift.